

Instytut Pamięci Narodowej - Kraków

<https://krakow.ipn.gov.pl/pl4/fotorelacje/146947,Uroczystosci-w-Krakowie-w-przeddzien-77-rocznicy-akcji-specjalnej-Koppe.html>
24.04.2024, 09:30

Uroczystości w Krakowie w przeddzień 77. rocznicy akcji specjalnej Koppe

Pod Pomnikiem Czynu Zbrojnego Żołnierzy Polski Walczącej przy ul. Powiśle w Krakowie oraz pod pobliską tablicą pamiątkową 10 lipca 2021 r. odbyła się uroczystość upamiętniająca 77. rocznicę akcji specjalnej Koppe czyli próby wykonania przez AK wyroku na niemieckim zbrodniarzu Wilhelmie Koppem.

Wcześniej w kościele kapucynów przy ul. Loretańskiej odprawiono mszę świętą w intencji żołnierzy batalionu „Parasol” i Okręgu Kraków AK. Organizatorami uroczystości byli prezydent Krakowa, krakowski IPN i Stowarzyszenie Szarych Szeregów.

Uroczystości w Krakowie w przeddzień 77. rocznicy akcji specjalnej Koppe. Fot. Janusz Słęczak (IPN)

Uroczystości w Krakowie w przeddzień 77. rocznicy akcji specjalnej Koppe. Fot. Janusz Słęczak (IPN)

Uroczystości w Krakowie w przeddzień 77. rocznicy akcji specjalnej Koppe. Fot. Janusz Słęczak (IPN)

Uroczystości w Krakowie w przeddzień 77. rocznicy akcji specjalnej Koppe. Fot. Janusz Słęczak (IPN)

Uroczystości w Krakowie w przeddzień 77. rocznicy akcji specjalnej Koppe. Fot. Janusz Słęczak (IPN)

Uroczystości w Krakowie w przeddzień 77. rocznicy akcji specjalnej Koppe. Fot. Janusz Słęczak (IPN)

Uroczystości w Krakowie w przeddzień 77. rocznicy akcji specjalnej Koppe. Fot. Janusz Słęczak (IPN)

Uroczystości w Krakowie w przeddzień 77. rocznicy akcji specjalnej Koppe. Fot. Janusz Słęczak (IPN)

77.
ROCZNICA
AKCJI SPECJALNEJ
KOPPE

10 lipca 2021 r.

Na uroczystościach obecni byli przedstawiciele Wojska Polskiego oraz władz wojewódzkich, samorządowych, organizacji społecznych i harcerze. Modlitwę w intencji poległych bohaterów zmówił o. Jerzy Pająk. Przedstawiciel wojewody małopolskiego odczytał jego list skierowany do zebranych. Oddział IPN w Krakowie reprezentowała m.in. zastępca dyrektora Cecylia Radoń, która także odczytała list dyrektora oddziału dr. hab. Filipa Musiała.

„W tym roku przypada 100. rocznica urodzin Krzysztofa Kamila Baczyńskiego – najbardziej znanego Poety-Powstańca. Ci, którzy 77 lat temu przeprowadzali w Krakowie akcję na niemieckiego zbrodniarza, reprezentowali pokolenie Baczyńskiego. Urodzeni w niepodległej Rzeczypospolitej, byli wychowywani do wolności. Przedkładali obowiązki ponad prawa, powinności ponad przywileje, a dobro Ojczyzny było dla nich najwyższą wartością. Swymi działaniami, służbą w Szarych Szeregach, wpisali się w polską tradycję insurekcyjną” – napisał m.in. dr Musiał.

Gen. Wilhelm Koppe, wyższy dowódca SS i policji w Generalnym Gubernatorstwie był jednym z głównych organizatorów terroru, odpowiadającym za zbrodnie popełniane na Polakach. Władze Polskiego Państwa Podziemnego wydały na niego wyrok śmierci, który miał początkowo wykonać Kedyw Okręgu Krakowskiego AK. Ostatecznie realizację zadania dowództwo Kedywu powierzyło oddziałowi „Parasol”. Dowódcą akcji został Stanisław Leopold „Rafał”, a jako miejsce jej przeprowadzenia wybrano róg ul. Powiśle i pl. Kossaka w Krakowie.

Próby podejmowano trzykrotnie. 11 lipca 1944 r. śmiertelnie zraniono oficera jadącego z Koppem, ale sam niemiecki generał wyszedł z zamachu bez szwanku. Żołnierze batalionu „Parasol”, elitarnego oddziału Kedywu AK przeprowadzili na ulicach Krakowa jedną z najbardziej śmiałych akcji zbrojnych przeciwko niemieckiemu okupantowi. Podczas odskoku kilku akowców poległo, odniosło rany lub dostało się w ręce Niemców, którzy zamordowali ich w więzieniu Montelupich.

Od lat w rocznicę akcji specjalnej Koppe spotykają się przedstawiciele środowisk patriotycznych i harcerze, by uczcić pamięć bohaterskich żołnierzy „Parasola” i Okręgu Kraków AK. W uroczystościach uczestniczą także żołnierze WP, szczególnie Jednostki Wojskowej Komandosów z Lublińca, dziedziczącej tradycje batalionu „Parasol” i Jednostki Wojskowej „NIL”.

[Wilhelm Koppe - nieukarany zbrodniarz hitlerowski. Artykuł na portalu przystanekhistoria.pl](http://przystanekhistoria.pl)